

Tartalom

<i>Szerkesztői előszó</i>	9
<i>Tabula gratulatoria</i>	11
<i>Történész, tanár, tudományos szervező. Adatok Glatz Ferenc honlapjáról</i>	13
HISTORIOGRÁFIA	71
Balogh Margit: Eredmények és hiányok a 19–20. századi egyháztörténet-írásban	73
Burucs Kornélia: A nőtörténeti kutatások geneziséről	83
Fodor István: Még egyszer Julianus útjáról	91
Fodor Pál: Bizánc és az oszmán-török identitás	99
Hóvári János: Beszédes Kálmán, a rodostói magyar emlékek kutatója	109
Molnár Antal: Hadrovics László és a török kori szerb egyháztörténet kutatása	117
Solymosi László: Szent László király somogyvári sírjának legendája	125
Soós István: Horvát István, az oklevéltan tanára (1823–1846)	143
Szvák Gyula: Az orosz historiográfia nagy triász	155
A TÖRTÉNETÍRÁS ÚTJAI ÉS MÓDSZEREI	163
Demeter Zsuzsanna: Ludas Miki és társai. Ellenségkép a Ludas Matyi politikai karikatúrái tükrében, 1945–1947	165
Dömötörfi Tibor: Demokrácia és szociális anómia. Gondolatok a rendszerváltás évtizedének néhány szociológiai jelenségéről	177
Erdődy Gábor: A magyar és a belga fejlődés hasonlóságai és különbségei a reformkor és a forradalmak időszakában (1825–1849)	185
Frisnyák Zsuzsanna: A vasút és a térbeli mobilizáció jellemzői a 19. században	195
Hoppál Mihály: Etnopolitika, lokális hagyomány és nemzetépítés	205
Kertész István: A sport közösségformáló szerepe az ókori Makedóniában	213
Nemeskürty István: A „regényes” történelem	223
Ormos Mária: Diktatúrák – demokráciák... És mi még?	235
Péter Katalin: Jobbággy egyének az írásbeliségben a 17. század eleji Magyarországon. 300 éves visszatekintéssel	243
Pók Attila: Az Európa-történet lehetőségeiről és korlátairól	253

Pótó János: Fotók fagatása. Ismeretlen kaposvári fényképek az 1956-os forradalomról	263
Stemplerné Balog Ilona: Fénykép és történetírás	277
TÁRSADALOMTÖRTÉNET ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET	283
Buza János: Hans Dernschwam törökországi utazásának költsége (1553–1555)	285
Csorba László: A Római Magyar Akadémia és a tudománypolitika az 1960-as évek elején	293
Gyáni Gábor: Hajléktalanság, lakásnyomor és szociálpolitika a századfordulós Budapesten	301
Haraszi György: Feltáruító árnyak	311
Hegyi Klára: Birtokok, birtokosok, életutak a hódoltság északkeleti határvidékén	323
Hermann Róbert: Glacé százados feje. Egy epizód a kápolnai csata történetéből	333
Katona Tamás: Bécs vagy Buda – Komárom vagy Szeged? Két nehéz döntés háttere 1849-ben	345
Kovács Éva: Az állami iskolafelügyelet kialakulásáról Magyarországon	353
Kovács István: A Honvédségélyezési Alap Bizottságának tevékenysége. Avagy a koronázási ajándék „kedvezményezettjei”	365
Krász Lilla: Göttingen vonzásában. Magyar orvosok a göttingeni egyetemen (1737–1800)	373
Orosz István: Széchenyi István és az európai mezőgazdaság	387
Pálffy Géza: Utak a magyar politikai elit élére. Karrierlehetőségek a magyar arisztokráciában a 16–17. század fordulóján	397
Székely György: Város és mezőváros mint a társadalmi érintkezés színterei a késő középkori Magyarországon	405
Tringli István: A hatalmaskodás és a Fehde. Két jogintézmény összehasonlítása.	413
Zsoldos Attila: Nemes és nemzetség	421
20. SZÁZADI MAGYAR TÖRTÉNELEM, RENDSZERVÁLTÁS	427
Ifj. Barta János: Hallgatói demokrácia és tanulmányi fegyelem. Tanulmányi rend a Debreceni Egyetemen a kommunista hatalomátvétel éveiben	429
Belényi Gyula: A Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottsága 1953. június 20-ai ülése	437
Borsodi Csaba: Szabó Árpád pártfegyelmi ügye (1951–1952). Adalékok az ELTE BTK történetéhez a Rákosi-korszakban	445
Deák István: Egy fejezet a magyar katonai ellenállás történetéből a II. világháború alatt	457
Germuska Pál: A Honvédelmi Tanács és a Honvédelmi Bizottság szervezete és működése, 1952–1980	471
Hajdu Tibor: A Rákosi-kultusz alapköve: Rákosi-per 1950	479
Izsák Lajos: „Két fordulat” a koalíció éveiben: 1944–1945 és 1947–1949	487
Kardos József: Rendszerváltás az oktatásban	499

Popély Gyula: Velünk élő Trianon – térben és időben	507
Pölöskei Ferenc: Az elfelejtett „falukutató” mozgalomról	515
Romsics Ignác: Az 1918–1919-es forradalmak és az ellenforradalom bázisa. Historiográfiai áttekintés	521
Sipos Péter: Magyarország külpolitikája az 1960-as és az 1970-es években	531
Somogyi Éva: Állampolgárság és nemzeti identitás. Magyar tisztviselők a Monarchia közös hivatalaiban	539
Szávai Ferenc: Az Osztrák–Magyar Monarchia vagyonteljesítése: vita a katonai vagyonnról	545
Vonyó József: Nemzeti öncélúság – „Nemzeti Egység”. A Nemzeti Egység Pártja ideológiájának központi gondolata	555
KISEBBSÉGI KÉRDÉS	565
A. Sajti Enikő: „Én ezeket magamtól meg sem írtam volna...” Katolikus egyházi források a magyarok elleni partizánmegtorlásokról a Bácskában	567
Benkő Samu: Az erdélyi magyarság Magyarország-képének változásai	577
Borsi-Kálmán Béla: Az 1849 utáni első évtizedek román valósága Oroszhegyi Józsa és Veress Sándor munkásságában	585
Egyed Ákos: Gróf Mikó Imre és a nemzetiségi kérdés	599
Jeszzenszky Géza: A „Vándorló Skót” két arca	611
Kocsis Károly: Az albánkérdés történeti földrajzi vázlata	621
Sokcsevits Dénes: A bácskai bunyevácok a horvát, magyar és szerb nemzeti integrációs törekvések ütközőpontján	631
Szarka László: Kisebbségi nyelvi jogok a kelet-közép-európai nemzetállamokban. Ment-e a kisebbségi jogok által a világ előre?	643
Szász Zoltán: „A megoldhatatlan nemzetiségi kérdés”	653
Vekov Károly: Naivitás és pragmatizmus az 1950-es években	661
EURÓPÁBAN ÉS A PLANETÁRIS TÉRBEN	669
Ádám Magda: Kísérletek a versailles-i Közép-Európa gazdasági integrálására	671
Anderle Ádám: A latin-amerikai függetlenség mérlege: értelmezések	683
Balogh András: Nem elegendő a válságmenedzselés. Megjegyzések az európai idea kifáradásáról	693
Baráth Magdolna: Kísérlet a Szovjetunió magyarországi „imázsának” helyreállítására a forradalom leverése után	697
Borhi László: Sötét évtizedek, 1933–1953. Első vázlat egy könyvhöz	709
Fischer Ferenc: A német katonai befolyás megmaradása Chilében, 1919–1933	717
Jordán Gyula: A kínai föderalizmus kérdéséhez	727
Juhász József: Az útkeresés évtizede. Jugoszlávia külpolitikája az 1950-es években	735
Krausz Tamás: A peresztrojka vége: tulajdon és rendszer	743

Makk Ferenc: Magyarország a Német Birodalom és Bizánc között. A Magyar Királyság létrejötte	753
Palotás Emil: „Köztes-Európa” kialakulása az I. világháború után	763
Papp Imre: Agrárkonjunktúra III. Napóleon korában	769
Schmidt Mária: Két pogány közt. Münchentől Jaltáig	777
TERMÉSZETTÖRTÉNET	789
Alföldi László: A trianoni békeszerződés vízügyi vonatkozásai	791
Andrásfalvy Bertalan: Élet az ártérben	801
Baranyi Béla: Alföld – táj, régió, identitás	809
Frisnyák Sándor: A kultúrtáj kialakulása a Kárpát-medencében	819
Horváth Gyula: Regionális egyenlőtlenségek a Kárpát-medencében	829
Rácz Lajos: A környezettörténet genealógiája	839
R. Várkonyi Ágnes: Az öltözködés filozófiájáról	849
Sz. Bíró Zoltán: Csernobil, avagy egy katasztrófa politikai anatómiája	863
INTÉZMÉNYEK, TUDOMÁNYPOLITIKA	871
B. Varga Judit: Korok, kultúrák, múzeumok	873
Földes György: Kortörténet és jelenkritika. Húsz év köztes térben – a Politikatörténeti Intézet kettős vállalása	883
Gecsényi Lajos: Tartalékban. Levéltárosok a történettudomány hátterében	891
Gerő András: A Habsburg Történeti Intézet	901
Klaniczay Gábor: A Collegium Budapest majdnem húsz éve	907
Kovács Tibor: A Magyar Nemzeti Múzeum őskori kincstárának kialakulása . . .	921
Rainer M. János: Levéltárak és kutatóintézetek az emlékezetpolitika hálójában. A magyar eset, 1989–2009	925
<i>Szerzők</i>	933